

Editorial : la ya de nouhron pate

Autor(en): **Jean di Nê / Brodard, Jean**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **22 (1994)**

Heft 86

PDF erstellt am: **19.09.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-243237>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern. Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

EDITORIAL

LA YA DE NOUHRON PATE

Tinke no dza le furi. Na tota bala chèjon kan le chéla vou chè mo-hrà ! Chinbyè pà tan le ka ch'ti yan ke fâ a pou pri kemin l'an pachâ : dou dzoua dè chéla pê chenan'na è le richto dè piyodze. Ma no chin pà inke po dévejâ dou tin; ma de la ya dè nouhron patè ke va d'abôre akonpanyi lè tropi ke modon po la montanye. In pachin mè pyéjo à félijitâ Albert BOVINI, po chè récit ke betè ou choudzè de la montanye din "Fribourg Illustré, Editions Fragnières S.A. Rte de la Glâne 31 Fribourg". No betin l'adrethe ke hou ke l'an pà è ke vudran lou j'abonâ. Lè na bala revue dè chin ke chè pâchè din la Romandie, avu on rédakteu: *Gérard Bourquenoud*, ke ne manké djamé dè défindre nouhron patè kan y fô. Et Albert ke to le mondo konyè, rêchponchâbyo de la pâdze dou patè, ne manké djamé on okajyon po ékrire, avu na pyama bin tinyète, chin ke chè pâchè è ke la a fére avu nouhron viye lingâdzo !

Vo chédè tréti ke le préjidan di patèjan de la Grevire, Djean Tornare dè Chorin, lè din l'inpochibilitâ dè kontinuâ ha préjidenthe po di grâvè réjon dè chindâ. Et pourtant Dyu châ k'irè on bon préjidan, è dévouâ po nouhron patè, kemin pou. Ma dèvan le mâleu on ne pou tyè l'akchaptâ, chin rémolâ ! Po le rinpyahy le drapô lè tinyè pê na bouna man : ha d'André Patchy dè Botérin, ke no félichitin dè gran kâ. No chin chur k'avu li, le tropi cherè bin menâ, kemin la dza fê po la fitha dè Payerna d'outon pachâ.

No chouatin à chi bon patèjan, bin dou pyéji è dou korâdzo po menâ à bin chon gro travô.

Ora guinyin on bokon chin ke chè pachâ ch'ti l'evê, ke no chatzan. **A Trivo, Lè Tserdzinyolè** no j'an fê le pyiéji dè no fére a rè vivre na pâdze de la ya dè hou brâvè dzin de la campagne, avu lou mâleu, lou dzouyo, lou travo, è to chin ke techotè la ya dè ti lè dzoua. H'ichtouâre, lè le travo d'on n'omo ke la véku in campagne, din chon velâdzo avu to chin ke pou chè pachâ. Ha tranche dè ya chè pâchè din on pèyo dè vèr no, tan bin fê k'on chè kréyè vretâbyamin din ha tsanbra. Lè batyi in patè "Pèyo" ke rakontè tan dè bi dzoua è dè pou achebin ma k'on abyè. Chin lè jou le travo dè Gérald Roulin et René-Yôdo Sciboz ke no félichitin. Por mè, le théâtre dè Trivo n'è pà novi, pûcheke la mé din tinkant'an ke vé lè vère din chi velâdzo réputâ po cha bala ya dè

chichiétâ. Ch'ti kou lè na dama: Paulette Sciboz ke la tinyè la badjeta po fère à krère lè j'akteu. Ti nouhrè konplumin, à ha chochiétâ ke mantin pê chon travo, l'âyon, lè kothemè è le patè, din nouhra kotze dè têra. Chi ke l'a konpojâ ha pithe "**La Nyoka**", lè *Piér Quartenoud*. Le titre dè chi téatre ne konvin pâ bin à hichtouâre, puche ke na Nyoka lè na fémala ke fâ tyè dè chè pyindre, ke lè dyamé kontinta, adon ke ha ke lè le pêrche-nâdzo inportant, lè na grahyaja, ke fâ invide à ti lè j'omo ! Chi ke la fê chi bi travô n'è d'otro tyè le chènaya d'Ane-Marie Yèrle, ke lè jou nouhra chekrétéra on pâr dè j'an, li-mima "écrivain".

Et hou dè **Tsathi-chin-Déni** l'an rébuyi tota la kotse, in fajin à rè vivre na tranche dè ya bin trichta, pu dzoyaja, imaginâye pê M. l'abbé **Franthê-Xavier Brodâ**, konyu din ti lè velâdzo, yo ke le patè chè dèvejè adi : **Djan dè Prâ Dzinti**. Lè à boré ke lè dzin l'en impyâ lè châlè dè Tsathi è dou Crê, yo ke ha pithe chè dyoyète, pê hou dè Tsathi diridja è fathenâye pê *Gérard Genoud* dè Tsathi. *René Bergmann*, l'a utilijâ pinceaux, créyon è papè po ke ha tropa pouéchè chè trovâ à l'éje din chin ke dejan è fajan. Bravo, vo, brâvo vevêjan dè mantinyi le patè in le dévejan dèvan tan dè dzin, kontin d'intindre ha mujika to dè gran de na vèya ke l'a chinbyâ à ti tru kourta ! Chin lè bon chunyo!

Prou dè dzin, chè krèyon chotinyi le patè in dejan ke l'âmon. To ch'arithè inke ! Par kontre di j'ôtro, fan dou bon et bi travô. Inke vu menchyenâ **J.M. MOINE**, *Point du Jour 10 à 2300 La Chaux-de-Fonds*, ke l'a fê tan k'ora chè lethon dè patè, po l'aprendre i j'infan. Adon profitâdè dè hou j'ékri ke chon gayâ bin fê. **MERCI** po vouhra bala colaborachyon.

Et pu no puyin pâ fourni chi papè chin rélévâ le travô rémarkâbyo dè **André LAGGER** d'Ollon. Chi l'ami, fid'lo korechpondan dè nouhron bulletin, la fê on bi livret dè 71 padzè. In poési, y rakontè, avu di désin la ya din chon Valè. "**Chénâ**" lè le titre dè chi travo, ke vo pouédè atsetâ po le pri dè dji fran, vè *André Lager, lè Fafèross, 3971 OLLON*. Avu la traduchyon in franché, chi livret la cha piathe din vouhrè papè, di j'ékri in patè, ke vo farè bin pyéji. Merci André avu ti nouhrè konplumin po vouhron bi travo.

Che di j'otre j'afère chè chon pachâ ke chè rapouârton à nouhron patè è ke figuron pâ din ha pâdze, lè ke n'in chu pâ jou avêrti !

Bon tsotin, bouna chêjon à ti et ou pyéji dè réchièdre dè vouhrè novalè...

No manchenin pâ lè j'article que parèchon din chu muméro, ke vo ji le pyéji dè yère et d'aprèchiyâ vo mimo.

Vouhron rédacteu :

Jean Oli Nô